

11 ශේෂීය

විද්‍යාව

ලේකකය : 06
මානව දේශ ක්‍රියාවලිකෙටි ප්‍රශ්න

- (1) මානව ආහාර ජීරණ පද්ධතියේ කොටස් හා කාර්යයන් කිහිපයක් පහත දක්වේ. එහි කොටස් හා කාර්යය ඇතුළත් නිවැරදි වරණය තෝරන්න.

කොටස

- A – අක්මාව
B – අග්න්‍යාගය
C – අන්තසුෂ්තය
D – ආමාගය

කාර්යය

- පෞරින පොලිපෙප්ටයිඩ් වලට පරිවර්තනය කිරීම.
ව්‍යුත්සින් මගින් පෞරින අම්ල බවට පරිවර්තනය කිරීම.
කාබේහයිඩ්වූට් ජීරණය ආරම්භ කිරීම.
ලිපිඩ ජීරණය ආරම්භ කිරීම.

- (2) ප්‍රාය්‍රාස ක්‍රියාවලියේදී,

- 1) අන්තර පරුශුක පේඩි සංකෝචනය වීම හා මහා ප්‍රාවිරයේ පේඩි ඉහිල් වීම.
- 2) අන්තර පරුශුක පේඩි ඉහිල් වීම හා මහා ප්‍රාවිරයේ පේඩි ඉහිල් වීම.
- 3) අන්තර පරුශුක පේඩි සංකෝචනය වීම හා මහා ප්‍රාවිරයේ පේඩි සංකෝචනය වීම.
- 4) අන්තර පරුශුක පේඩි ඉහිල් වීම හා මහා ප්‍රාවිරයේ පේඩි සංකෝචනය වීම.

- (3) බෝමන් ප්‍රාවරණය තුළින් ප්‍රතිශේෂණය වන දුව්‍ය අඩංගු පිළිතුර වන්නේ,

- 1) ඇමයිනෝ අම්ල, බණිජ හා ග්ලුකොස්
- 2) ග්ලුකොස්, ඇමයිනෝ අම්ල හා යුරියා
- 3) යුරියා, විටමින් හා බණිජ
- 4) ග්ලුකොස්, ඇමයිනෝ අම්ල හා විටමින්

- (4) මතිසෙකු අනතුරකට ලක්ෂු පසු ඔහුගේ හිස හානියට ලක්විය. ඔහුට සිට ගැනීමට පුළුවන් වූවද මනා ලෙස කෙලින් ඇවිදිමට තොහැක. මෙසේ වීමට ඔහුගේ හානි වූ මොලයේ කොටස වන්නේ,

- 1) මස්තිෂ්කය
- 2) අනු මස්තිෂ්කය
- 3) සුජුමිනා ශිරුෂකය
- 4) පිටියුවරි ග්‍රන්ටිය

- (5) දී ඇති හෝමෝනා සඳහා වැරදි කාර්යය අඩංගු වරණය වන්නේ,

- 1) ඇඩ්නිලින් – හඳිසි අවස්ථාවකදී ක්‍රියා කිරීමට දේහය සූදානම් කිරීම.
- 2) ග්ලුකොන් – රැයිරයේ ග්ලුකොස් මට්ටම
- 3) වර්ධක හෝමෝනය – දේහ වර්ධනය
- 4) තයිරෝක්සින් – දේහයේ පරිවෘත්තිය ක්‍රියා පාලනය

- (6) වංක්කාණුවක අනිවාහි ධමනිකාව සඳහා ඇත්තේ,

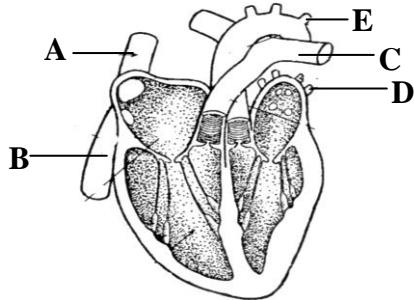
- 1) වංක්කීය ශිරාව
- 2) සංස්ථානික මහා ධමනිය
- 3) වංක්කීය ධමනිය
- 4) උත්තර මහා ශිරාව

(7) අපිරිසිදු වාතය අසුහනය තිසා ඇතිවන රෝගාබාධයකි.

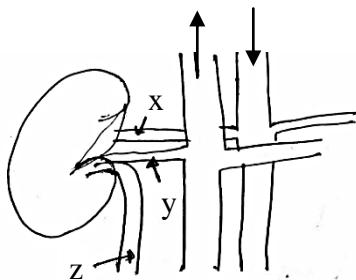
- 1) ග්වාසනාලිකා පුදාහය
- 2) හෙපටයිටිස්
- 3) ගැස්ට්‍රොයිටිස්
- 4) ඇම්බා අතීසාරය

(8) පහත දක්වා ඇති රුධිර නාලිකා ආගුණයෙන් වැරදි වරණය වන්නේ,

- 1) C ට වඩා D හි ඔක්සිජන් සාන්දුණය වැඩිය.
- 2) D ට වඩා A හා B ඔක්සිජන් සාන්දුණය වැඩිය.
- 3) E ට වඩා C හි CO_2 සාන්දුණය වැඩිය.
- 4) D හා E හි ඔක්සිජන් මිශ්‍ර රුධිරය ඇත.

(9) x, y හා z ට අදාළ යුරියා සාන්දුණය ලියන්න.

	x	y	z
වැඩි	අඩු	අඩු	
වැඩි	අඩු	වැඩි	
අඩු	වැඩි	වැඩි	
අඩු	වැඩි	අඩු	

(10) ලැක්ටික් අම්ලය තිපදවන්නේ,

- 1) සත්ත්ව සෙසලයක ස්වායු ග්වසනයේදීය.
- 2) ගාක සෙසලයක නිර්වායු ග්වසනයේදීය.
- 3) ගාක සෙසලයක ස්වායු ග්වසනයේදීය.
- 4) සත්ත්ව සෙසලයක නිර්වායු ග්වසනයේදීය.

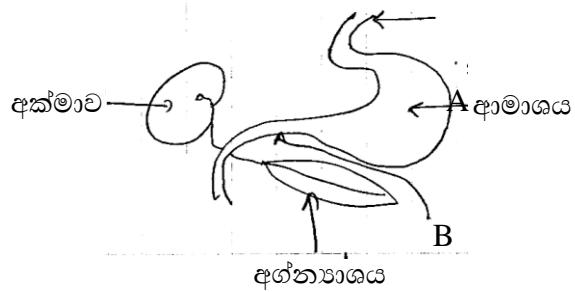
ව්‍යුහගත රිවනා

(1) පහතින් දක්වා ඇත්තේ ආහාර ජීර්ණ පද්ධතියේ කොටසකි.

- i) A හා B කොටස් නම් කරන්න.

A -

B -

- ii) B ස්ථානයට ලැබා වන ආහාර ආම්ලික්ද, භාජ්මික්ද, උදාහිනද යන වග සඳහන් කරන්න.

- iii) ii) හි පවසන ලද ආකාරයට ආහාර සැකසෙන්නට හේතුව කුමක්ද?

iv) ආහාර ජීරණ ක්‍රියාවලියේ දී ආමාගයෙහි කාර්යයක් සඳහන් කරන්න.

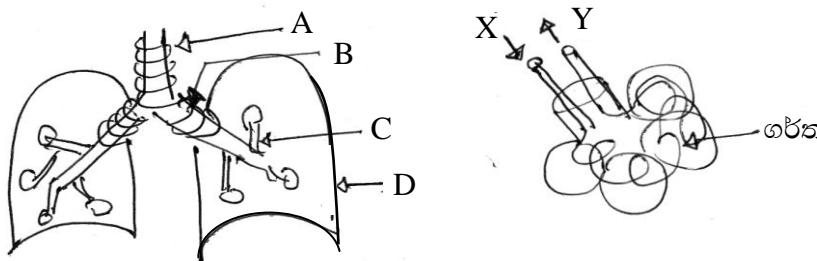
v) පහත දැක්වා ඇති ආහාර ජීරණය ආරම්භ කරන සේවානය ලියන්න.

a) ප්‍රෝටීන

b) ලිපිබ

c) පිෂ්චිය

(2) මිනිසාගේ ආශ්චර්යා ක්‍රියාවලියට අදාළ රුප සටහන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

i) A, B, C, D නම් කරන්න.

A -

C -

B -

D -

ii) A, B හා C හා සම්බන්ධ පටක නම් කරන්න.

iii) X හා Y හි රුධිර සාන්දුන අතර වෙනස්කම් දැක්වන්න.

iv) එලුදායි වායු තුවමාරුවක් සඳහා ගර්ත වල ඇති ලක්ෂණ 2 ක් ලියන්න.

(3) තැලමස, හයිපොතැලමස, මස්තිෂ්කය, අනුමස්තිෂ්කය, සුෂ්ප්‍රමිනා දිර්ශකය යනු මොළයේ කොටස කිහිපයකි.

i) ඉහත දැක්වා ඇති කොටස් අතරින් මිනිස් සිරුරේ උෂ්ණත්ව යාමනය සඳහා වැදගත් වන කොටස නම් කරන්න.

ii) පහත දැක්වා ඇති කාර්යයන් ඉටුකරන කොටස් නම් කරන්න.

a) බුද්ධිය වැනි මානසික ක්‍රියා පාලනය කිරීම.

b) හෘත් ස්ථානය වේගය පාලනය.

c) ග්‍රෑසන ක්‍රියාවලිය පාලනය.

d) පේෂි වලනය සමායෝගනය කිරීම.

e) පේෂි වලනය පාලනය කිරීම.

f) සංවේදනාවක් හඳුනා ගැනීම.

iii) ප්‍රතික්‍රියා සිදුවන්නේ මොළය හා සූමුෂ්ම්‍රිතභාව ආසුනුවය.

a) ක්ෂේක ප්‍රතික්‍රියා සඳහා ඉවහල් වන්නේ කුමන අවයවයද?

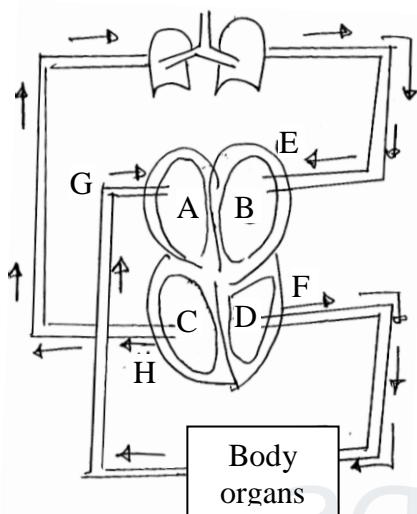
b) පහතින් දක්වා ඇති ප්‍රතික ක්‍රියාවන් ඇතිකරන්නේ කුමන අවයවයේ ද?

i) අඩු හා වැඩි ආලෝක ධාරාවන් නිසා ඇසේ;

ii) රත් වූ යමක් අත ගැටුණු විට අත වහා ඉවතට ගැනීම.;

රුධිනා ප්‍රශ්න

(1) මානව රුධිරය ද්‍රීවිත්ව රුධිර සංසරණයට අදාළ රුප සටහනක් පහත දැක්වේ.

i) ද්‍රීවිත්ව රුධිර සංසරණය යනු කුමක් ද?

ii) A සිට H දක්වා නම් කරන්න.

iii) ඔක්සිජින් මිශ්‍ර තොවු රුධිරය "H" නාලිකාව හරහා පෙනහලු තුළට ගමන් කරයි. සාර්ථකව රුධිරය පිරිසිදු කිරීම සඳහා පෙනහලු සැදී ඇති ආකාරය ලියන්න.

iv) දකුණු කේෂිකා බිත්තිවලට වඩා වම් කේෂිකා බිත්ති සනකමින් වැඩි ඇයි?

v) දි ඇති විස්තරයට අදාළ පිළිතුර ලියන්න.

a) ඔක්සිජින්හාත රුධිරය හිසෙහි සිට දකුණු කරණිකාව වෙත ගෙන යන රුධිර නාලිකාව.

b) ඔක්සිජින්හාත රුධිරය වකුග්‍රී, අක්මාව හා ආහාර ජීරණ පද්ධතියේ සිට දකුණු කරණිකාව වෙත රැගෙන යන රුධිර නාලිකාව.

c) දකුණු කරණිකාවේ සිට පෙනහලු දක්වා ඔක්සිජින්හාත රුධිරය රැගෙන යන රුධිර නාලිකාව.

d) වම් කරණිකාව හා වම් කේෂිකාව වෙන් කරන කපාටය කුමක්ද?

vi) හඳුයේ කාර්යයනට බාධා පමුණුවන රෝග 3 ක් ලියන්න.

vii) හෑද ස්ථානය යනු කුමක්ද?

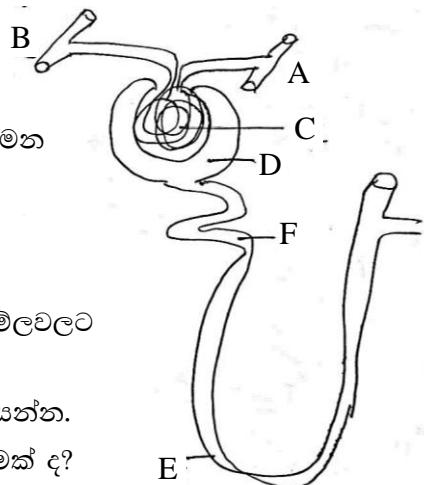
viii) කෙටියෙන් පහදන්නා.

a) පුෂ්පීය රුධිර සංසරණය

b) සංස්ථානික රුධිර සංසරණය

(2) පරිවාක්තිය ක්‍රියාවලදී නිපදවන නිෂ්ප්‍රයෝගන ද්‍රව්‍ය සිරුරෙන් බැහැර කිරීම බහිස්‍රාවය ලෙස හැඳින්වේ.

- i) මෙම ආකෘතිය හඳුන්වන්නේ කුමන තමකින් ද?
- ii) A සිට F දක්වා හඳුන්වන්න.
- iii) වෘක්කයට ඔක්සිජ්‍යිකාත රුධිරය රැගෙන යන්නේ කුමන රුධිර නාලිකාවෙන් ද?
- iv) U හැඩැකි කොටස හඳුන්වන්නේ කෙසේද?
(පූඩුවක් ලෙස ඇති කොටස)
- v) පෙරණය සමග පැමිණෙන ග්ලුකෝස්, ඇමයිනෝ අම්ලවලට මෙම අවයවයට ඇතුළු වූ පසු කුමක් වන්නේ ද?
- vi) ගුවිෂ්කාව හරහා ගමන් කළ නොහැකි ද්‍රව්‍යන් 2 ක් ලියන්න.
- vii) ගරීරයේ ඇති ප්‍රධාන නයිටුජන් අඩංගු බහිස්‍රාවී ද්‍රව්‍ය කුමක් ද?
- viii) මානව බහිස්‍රාවී පද්ධතියේ නම් කරන ලද රුප සටහනක් අදින්න.
- ix) ගරීරයේ ඇති ප්‍රධාන බහිස්‍රාවී ද්‍රව්‍ය කුමක් ද?
- x) මුත්‍රවල සංයුතිය ලියන්න.

agaram.lk